

Мандруємо, пізнаємо, досліджуємо

В рамках заходів до Всесвітнього дня туризму 5 жовтня Львівська обласна МАН організувала навчально-пізнавальну екскурсію «Придністерська Хобітанія» для слухачів секцій. Учні відвідали палац Жевуських-Лянцкоронських в смт. Розділ, печеру неандертальця біля урочища Прийма, печерні комплекси на околиці міста Миколаєва, тисячолітній дуб в селі Верин та відпочили на березі озера в с. Тростянець.

Палац Жевуських-Лянцкоронських

Старовинний палац на околиці смт. Розділ Миколаївського району Львівської області, який був споруджений у XVIII-XIX столітті, існує досі, але у дуже занедбаному стані.

Природа навколо палацу зачаровує, але далі на зміну захопленню приходять розчарування – бачимо напіврозвалену будівлю, яку декілька століть тому називали палацом. В середині відразу бачимо великі занедбані сходи. На підлозі, яку колись прикрашали розкішні килими, тепер обвалені дошки. Стіни, на яких були вигадливі візерунки та портрети, тепер лущаться старою фарбою. Вікна у палаці майже всюди знищені, а раніше вони були оздоблені пишними рамами та шторами. Утім, якщо придивитися, то і серед цього занепаду можна знайти красу: вологість перетворила стелі в кожній кімнаті на своєрідні хмаринки, які творять химерні модернові візерунки.

«Це перший палац, який я бачила без декору чи меблів. Я уявляла собі, що в палаці будуть картини наших предків, хоч якісь їхні речі, а, насправді, - голі кімнати, які от-от розваляться», - розповідає Юлія Білинська, слухачка секції журналістики.

Не забувайте про місця, які колись були дуже відомими та привабливими, а зараз переживають не найкращі часи. Не судіть за зовнішністю, а судіть за історією.

Дарина Пилипчук, учениця 9 класу СЗШ №42м. Львова

Тисячолітній дуб

Тисячолітній дуб був другою точкою подорожі манівської родини. В селі Верин, Миколаївського району на території місцевої церкви святого Михаїла уже близько 1000 років росте величний дуб. Його обхват 8.5 метра, висота близько 18 метрів, а площа 0.05 гектара. Завдяки цим параметрам у 1984 році дубу було надано статус ботанічної пам'ятки. Він один з найстаріших дубів України. Тисячолітнє дерево має велике дупло, яке намагалися залікувати уже кілька разів, проте, всі спроби були марними.

“Мені дуже сподобалося те, що українці шанують природу ще здавна і тисячолітній дуб тому приклад”, - саме такими враженнями ділиться Юлія

Білінська, слухачка секції журналістики. Не всі учасники нашої подорожі знали про цей дуб: “Ні, я не знала де він, а також чи є він у Львівській області, але була дуже рада дізнатися про нього”, - розповідала Вероніка Самолюк, слухачка секції математики.

Вікторія Страхалюк, учениця 10 класу ліцею №2 м. Львова

Печера неандертальця

Найбільше учнів вразила печера неандертальця. Хоча до неї важко добиратися, але це того варте. Краєвид біля печери захоплює подих, а історія її створення надихає. З першого погляду печера вражає своїм незвичайним виглядом - ніби збудована вона на кістках якихось велетнів, а потім в неї вросли дерева. Печера неандертальця трьохрівнева. Найнижчий рівень не має жодних заглибин. Два вищі – мають невеличкі придатні для життя приміщення. Трохи осторонь знаходиться ще одна невелика печерка. Фахівці вважають це поселення одним із найдавніших в Україні. Під час археологічних розкопок у печері були знайдені залишки колишніх мешканців. За однією версією, це рештки одного неандертальця, а саме жінки, за іншою – кількох. В сумі було знайдено 7 археологічних артефактів. Також археологи знайшли залишки перепаленої деревини, що свідчить про використання вогню мешканцями гроту. Це перша знахідка неандертальця на теренах Галичини. Вона доводить те, що і ці краї були населені людьми. Вони жили у печерах, харчувалися м'ясом звірів і робили списи з кам'яними наконечниками.

«Дуже цікавою була печера неандертальців. Адже у ній є вирости створені корінням мангрових дерев!» - розповіла Вероніка Самолюк, слухачка секції математики.

Юлія Білінська, учениця 10 класу ліцею №75 ім.лесі Українки м. Львова

Печерні комплекси

Наступною нашою зупинкою були печерні комплекси Білих Хорватів. Ці печери свого часу слугували храмами, які багато хто вважає місцями сили. Білі хорвати – слов'янське плем'я, яке у VI-X столітті жило по обидва боки Карпат. Територія Великої Хорватії займала частину теперішньої України, Словаччини, Чехії, Польщі, Угорщини, Румунії і навіть Німеччини. Тут, на пагорбах, порослих деревами, до X століття був мегаполіс із фортецями, укріпленнями, язичницькими храмами та святилищами. При в'їзді в село Стільсько відкривається панорама колишньої столиці Білих Хорватів, яка займала 250 га, а розмір самого лише дитинця, тобто центральної, найбільш захищеної частини городища, - 15 га. Є припущення, що знищив хорватську столицю Володимир Великий, коли у 992 році «ходив на хорвати». Відтоді городище більше не відновлювалося. В часи війни комплекси використовувалися, як укріплення, доки, бункери.

«Мені сподобалася поїздка, оскільки я дізналася про нові місця про які навіть не здогадувалася раніше. Познайомилася із новими людьми і дізналася більше про манівську родину» - розповіла Вікторія Страхалюк, слухачка секції журналістики.

Вікторія Богач, учениця 10 класу ліцею №51 ім. Івана Франка м. Львова